

Beregning, men dog en Beregning, hvorefter jeg mener at kunne godtgøre, at hvis man slaar ind paa at begrænse sig paa den Maade, jeg her vil tillade mig at omtale, kunde man komme til en ret ligelig Fordeling af Valgkredsene uden at gaa saa vidt som foreslaaet. Jeg vil tillade mig at nævne det Resultat, hvortil jeg er kommen.

Efter den sidste statistiske Beretning, der foreligger for os, den, der angaar Valgene den 20. Maj 1910, er det samlede Antal af Vælgere her i Landet 470,392. Nu finder jeg det rigtigt fra dette Tal at drage dels Tallet paa Vælgerne paa Færøerne, dels Tallet paa Vælgerne paa Bornholm, fordi disse Kredse ere saa isolerede, at de maa blive, som de ere, saa at de ikke kunne øve Indflydelse paa Fordelingen af Valgkredsene i den øvrige Del af Landet. Naar jeg saa drager Vælgerne paa disse Steder fra, kommer jeg til et Vælgertal for det øvrige Danmark paa 460,163. Deler jeg dette Tal med 111, som er det Valgkredsantal, der bliver tilbage efter den nuværende Ordning, naar Færøerne og Bornholm ere fradragne, kommer jeg til et Gennemsnit pr. Kreds paa 4,145, og benytter jeg saa dette Gennemsnitstal som Delingstal paa de Dele af Landet, som ere forfordelte nu, kommer jeg til det Resultat, at der kan tilkomme Hovedstaden 17 Kredse i Stedet for 13 og Frederiksberg 4 i Stedet for 2. Endvidere vil der tilkomme Københavns Amt 6 i Stedet for 5. Det er en Forøgelse med 7 Valgkredse, og videre behøver man efter min Mening ikke at gaa, dersom man vil fortsætte under Forhold, der nogenlunde ligne de nuværende. Ganske vist er der et enkelt Amt, nemlig Aalborg Amt, der har et Vælgerantal omtrent til $\frac{1}{2}$ Kreds mere, og Aarhus Amt har, naar man holder det isoleret, et større Gennemsnitstal end det normale for sine 4 Kredse, men da Aarhus Amt og Skanderborg Amt udgøre een Amdraadskreds, finder jeg det nærliggende, at disse slaas sammen, og at man derefter foretager en Forskydning i Kredsenes nuværende Fordeling; man vil da komme til et gennemsnitligt Vælgerantal for disse to Amter, der ligger saa langt under de 4,145, at det kun bliver 3,942. Det vilde være fuldt forsvarligt at ordne sig paa denne Maade, hvis man vil gaa en lempelig Vej og undgaa det store Kredsantal, her er Tale om. Jeg siger om dette, som jeg sagde om de to store Spørgsmaal, jeg nævnedes for et Øjeblik siden, at vi alle vide, at Stemningen paa mange Steder i Landet ikke er gunstig for

at gaa til en saa betydelig Udvidelse af Kredsantallet, som Grundloven med sine 16,000 Indbyggere pr. Kreds forudsætter, ja ikke en Gang saa vidt, som Regeringens Forslag foreslaar med sine 129, henholdsvis 132 Kredse. Jeg henstiller dette til Overvejelse.

Den Forhandling, der her finder Sted om disse Spørgsmaal, er maaske paabudt med en vis Nødvendighed, fordi vi en Gang skulle forhandle om disse Ting, det siger jeg ikke noget til, og jeg taler ikke for at argumentere imod, at det sker, men jeg kan dog ikke lade være at udtale den Opfattelse, at det endnu er en rent foreløbig Forhandling, og at disse Spørgsmaal temmelig sikkert ikke komme til at foreligge til Afgørelse i denne Samling og tvivlsomt i næste, men derimod temmelig afgjort i 1913. Det er mit Skøn om Sagens rent ydre Stilling, og det er vel nok rigtigt.

Nu kunde jeg have Lyst til at gøre nogle yderligere Bemærkninger, da jeg synes, at der er Tid til det. Det, jeg hidtil har omtalt, ligger jo længere Tid tilbage, men der er et Spørgsmaal, der blev nævnt i Gaar, og som altid bliver nævnt, naar vi forhandle disse Spørgsmaal, det er Spørgsmaalet om de kongevalgte. Jeg er nu den eneste i dette Ting, der var med, da dette Spørgsmaal forelaa i 1866 og Aarene forud, og jeg tør paastaa med saa stor Styrke, som jeg tør paastaa noget som helst, at den Gang var der intet Menneske, der drømte om den Fortolkning, der senere er fremkommen, om, at de kongevalgte vare opløselige. Det faldt ingen ind den Gang, og jeg vil ikke tilbageholde som min Opfattelse, at dette at fortolke dette Punkt, som det senere er blevet, er et Forsøg paa at gøre Vold paa Forfatningen. Det er af den Slags Ting, der straffer sig. Jeg synes, at saaledes som Udviklingen er foregaaet, idet allerede Halvdelen af de kongevalgte er Mænd, der repræsenterer om end ikke det Flertal, som den ærede Ordfører repræsenterer, saa dog det Flertal, han skildrede i Gaar, forekommer det mig, at der, selv naar Sagen ses med Partiøjne, ikke er nogen Nødvendighed for at opretholde denne Fortolkning længere. Jeg synes, man helt skulde udelade den, da den i alt Fald er saa tvivlsom, som den er. Under Forhandlingerne i Gaar blev J. A. Hansen nævnt, jeg husker ikke af hvem, og der blev tillagt ham den oprindelige Plan om de kongevalgtes Opløselighed. Dette er en Fejltagelse. Opfindelsen af, at de kongevalgte kunde op-